

Tilsyn 2020 – 2021

- Funn fra tilsyn på skoleområdet

Samling for barnehagemyndigheten og skoleeiere
22. april 2021

Statsforvalteren i Oslo og Viken

Hvorfor skal vi snakke om funn?

- Hensikten er å lære av andres erfaringer
- Vi har fokus på lovbrudd der vi ser at alle eller mange kommuner har regelverksbrudd.

Tenk igjennom:

- Hvordan er status hos oss på dette området?
- Bør vi sjekke praksisen i vår kommune?
- Må vi endre maler, praksis og øve på å gjøre dette riktig?

Kan det være nødvendig å føre tilsyn midt i en pandemi?

- Har koronapandemien ført til rettighetstap eller utsatte tjenester for sårbare grupper innenfor barnehage og skole?
- *«Barn og unge bærer en stor byrde under pandemien, og konsekvensene kan vise seg å vare utover i livsløpet til dem som er unge i dag.»* Kilde: Koronakommisjonen

– Voksne har behov for å møte på skolen

Spesialundervisning: Null kontroll av tapte timer

Plutselig forsvant støtten på skolen til funksjonshemmede barn

Nye tall: Fire av ti unge føler seg ensomme

Kommunene erkjenner: Slik ble tilbudet til sårbare barn og unge svekket

Tilsyn er en prioritert oppgave

Statsforvalteren skal benytte kunnskap om tilstanden i barnehage- og opplæringssektoren og alle sine virkemidler i sammenheng, slik at barn og unge får et trygt og godt barnehage- og skoletilbud hvor de ansatte har kompetanse som fremmer utvikling, læring og trivsel tilpasset barn og unges behov.

Myndighetsoppgavene som klagesaksbehandling, **tilsyn** og veiledning i regelverket er **primæroppgaver** og skal **prioriteres**.

Tilsynet skal være risikobasert

- Riktig virkemiddel til riktig tid
 - All vurdering av oppfølging og valg av virkemiddel skal være basert på kunnskap om tilstanden på rettsikkerhetsområdet
 - Økt bruk av tilsyn som virkemiddel der risikovurderingene tilsier det
- Risikobasert tilsyn:
 - Tilsyn er prioritert på områder hvor det er høy sannsynlighet for brudd på regelverket og hvor det er store konsekvenser for barn, unge og voksne og lærlinger

Tilsynet åpnes på bakgrunn av risiko- og sårbarhetsanalyse

- Statsforvalterens tilsyn er vurdert ut fra en risiko- og sårbarhetsanalyse
- Statsforvalteren henter informasjon fra:
 - Tall og statistikk fra ulike systemer
 - Håndhevingsordningen og klagesaksbehandlingen
 - Kontakt med publikum
 - Oppslag i media

Noen tall fra Oslo og Viken - Mobbing

Enhet/Navn	2018-19.				2019-20.			
	Mobbing på skolen (prosent).7. årstrinn.	Mobbing på skolen (prosent).10. årstrinn.	Er du blitt mobbet av andre elever på skolen de siste månedene? (prosent).7. årstrinn.	Er du blitt mobbet av andre elever på skolen de siste månedene? (prosent).10. årstrinn.	Er du blitt mobbet av voksne på skolen de siste månedene? (prosent).7. årstrinn.	Er du blitt mobbet av voksne på skolen de siste månedene? (prosent).10. årstrinn.	Er du blitt mobbet digitalt (mobil, iPad, PC) de siste månedene? (prosent).7. årstrinn.	Er du blitt mobbet digitalt (mobil, iPad, PC) de siste månedene? (prosent).10. årstrinn.
Oslo								
Alle skoler	7	7,1	5,7	4,7	1,3	3,1	2,1	2,8
Alle skoler	7,5	8,4	6,1	5,5	1,4	4,2	2,2	2,8
2019-20. Mobbing på skolen (prosent).7. årstrinn.								
2019-20. Mobbing på skolen (prosent).10. årstrinn.								
2019-20. Er du blitt mobbet av andre elever på skolen de siste månedene? (prosent).7. årstrinn.								
2019-20. Er du blitt mobbet av andre elever på skolen de siste månedene? (prosent).10. årstrinn.								
2019-20. Er du blitt mobbet av voksne på skolen de siste månedene? (prosent).7. årstrinn.								
2019-20. Er du blitt mobbet av voksne på skolen de siste månedene? (prosent).10. årstrinn.								
2019-20. Er du blitt mobbet digitalt (mobil, iPad, PC) de siste månedene? (prosent).7. årstrinn.								
2019-20. Er du blitt mobbet digitalt (mobil, iPad, PC) de siste månedene? (prosent).10. årstrinn.								
7,1	6,6	5,7	4,5	1,4	2,9	2,1	2,8	
7,9	6,8	6,1	4,2	2,1	3,7	2,2	2,3	

Regelverksbrudd i alle tilsyn på skoleområdet i 2020

Tema	Antall tilsyn	Antall korreksjonspunkt	Antall brudd
Elevenes skolemiljø	8	9 - 21	4 - 18
Spesialundervisning	9	9 - 25	1 - 10
Voksenopplæring i grunnskolen	4	21	9 - 12
Særskilt språkopplæring	1	8	7
Tidlig innsats	2	4	1 - 2

Elevenes skolemiljø – brudd på aktivitetsplikten

4 av 4 kommuner har fått brudd på disse delpliktene i aktivitetsplikten:

- Rektor sørger ikke for at alle som jobber på skolen, **griper inn** mot krenkelser (...), dersom det er mulig, oppll § 9 A-4, 1. og 7. ledd og 9-1
- Rektor sikrer ikke at alle som jobber på skolen, **varsler** rektor dersom de får mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø, oppll. § 9 A-4, 2. og 7. ledd og 9-1
- Rektor sikrer ikke at skolen **undersøker** saken når skolen har mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø, oppll. § 9 A-4, 3. og 7. ledd og 9-1

Elevenes skolemiljø – brudd på aktivitetsplikten

6 av 7 kommuner får brudd på følgende områder:

- Skolen lager ikke **skriftlig plan** i tråd med kravene i § 9 A-4 sjettede ledd når skolen skal sette inn tiltak i en sak, oppl. § 9 A-4, 6. ledd
- Rektor følger ikke opp at skolen **gjennomfører tiltak** i tråd med aktivitetsplanen, oppl. § 9 A-4, 4. og 7. ledd og 9-1
- Rektor sørger ikke for at skolen **tilpasser tiltakene** basert på informasjon om hvordan tiltakene har virket og elevens syn, oppl. § 9 A-4, 4. og 7. ledd og 9-1

Spesialundervisning – brudd på å fatte vedtak

Alle får brudd på følgende områder:

- Vedtakene inneholder ikke opplysninger om hvilket **innhold** spesialundervisningen skal ha, forvl. §§ 2, 23, 25 og oppl. § 5-1

5 av 6 kommuner får brudd på følgende områder:

- Skolen sørger ikke for at saken er **tilstrekkelig opplyst** før den fatter vedtak om spesialundervisning, forvl. § 17
- Skolen **begrunner ikke vedtak** som ikke samsvarer med sakkyndig vurdering, ved å vise hvorfor elevene likevel kan få forsvarlig utbytte av opplæringen, forvl §§ 2, 23, 25 og oppl. § 5-1 første ledd

Spesialundervisning – brudd på utarbeiding av sakkyndig vurdering

Alle kommuner får brudd på følgende område:

- PPT utarbeider ikke sakkyndig vurdering **snarest mulig** i de tilfeller opplæringsloven krever det, oppl. § 5-3 og forvl § 11 a

3 av 4 får brudd på følgende områder:

Sakkyndig vurdering inneholder ikke redegjørelse for:

- hvilket **utbytte** elevene har og hvilke **muligheter** elevene har innenfor ordinær opplæring, oppl. § 5-3 andre ledd
- og en anbefaling om hvilke **opplæringsmål** som er **realistisk** for elevene, oppl. § 5-3 andre ledd
- og en anbefaling om hvilken opplæring som gir et **forsvarlig opplæringstilbud**, oppl. § 5-3 og barnekonv. Art. 3

Grunnskoleopplæring for voksne - brudd på å veilede og behandle søknader

4 av 4 kommuner har fått brudd på følgende punkter:

- Søkere som har rett til grunnskoleopplæring får ikke **kartlagt** i hvilke fag og ferdigheter de har behov for opplæring, oppl. §4A-1 og 4A-2
- Søkere med rett til grunnskoleopplæring får ikke **nødvendig rådgivning** for å se hvilket tilbud som passer for søkerens situasjon, oppl. §§ 4A-8, jf. 4A-1 og 4A-2
- Kommunen fatter ikke vedtak om grunnskoleopplæring uten **ugrunnet opphold** etter at søknad er mottatt, forvl. § 11a og oppl. § 4A-1 og 4A-2
- Vedtaket inneholder ikke et opplæringstilbud **tilpasset den voksnes behov** slik at den voksne kan få et forsvarlig utbytte av opplæringen, oppl. §§ 4A-1 og 4A-2, jf. 4A-8
- Det går ikke fram av disse enkeltvedtakene hvilke **faktiske forhold** det har blitt lagt vekt på, forvl. §§ 24 og 25

Tilsyn i 2021 - Tema

- Elevenes skolemiljø
- Voksenopplæring
- Særskilt språkopplæring
- Tidlig innsats
- Spesialundervisning, alternativ opplæringsarena
- Elevenes utbytte
- Lærernormen
- Internkontroll – pilotering

Veien videre

- Samarbeid med andre statlige tilsyns- og revisjonsmyndigheter
- Felles tilsynskalender:
<https://tilsynskalender.fylkesmannen.no/Home/SupervisionsAsCalendar>
- Evaluering i etterkant av tilsyn
- Gjennomføring av intervjuer digitalt. Utprøvingsfase. Gode erfaringer så langt.
- RefLex som verktøy for egenkontroll:
<https://reflex.udir.no/Egenvurdering>

